

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Eleonora Rusu-Savin,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eleonora Rusu-Savin împotriva lui Marin Savin cu privire la desfacerea căsătoriei,

împotriva deciziei din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-179/24
NR. PIGD 2-23006005-01-2ra-25042024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1)-(3) lit. b) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Criuleni, sediul Central: jud. A. Bologan
Curtea de Apel Chișinău: jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, R. Pulbere

07 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Eleonora Rusu-Savin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Marin Savin, reprezentat de avocata Liliana Munteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Eleonorei Rusu-Savin cu privire la desfacerea căsătoriei (f. d. 7-12).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Marin Savin a indicat că la 05 martie 2021 a încheiat căsătoria cu pârâta Eleonora Rusu-Savin, care a fost înregistrată cu nr.17 la Serviciul Stare Civilă.

3. A indicat reclamantul, că în prezent nu mai conviețuiesc împreună cu pârâta de ceva timp, din cauza relației tensionate, instabile a certurilor des apărute și a neînțelegerilor, astfel a hotărât să locuiască separate. Mai mult ca atât pârâta este foarte agresivă, scandalagioasă, apelează telefonic colegii de serviciu, cât și directorul reclamantului, cu amenințări, insulte, adresându-se cu cuvinte necenzurate față de toți.

4. Atât din punct de vedere legal, cât și din punct de vedere a moral, a considerat că motivele indicate sunt incontestabile și suficiente pentru desfacerea căsătoriei încheiată între reclamant și pârâtă, prin urmare ambele părți pentru viitor vor avea posibilitatea să-și refacă viața cu respectarea principiilor de bază de conviețuire în familie.

5. A susținut că, soții nu au copii minori la întreținere și nici patrimoniu comun, însă întrucât părțile sunt în relații de ură, singura opțiune reală de a fi desfăcută căsătoria este instanța de judecată și că, la caz, acordarea termenului de împăcare pentru părți nu este necesar, deoarece reclamantul a considerat că acest termen nu are sens, în contextul motivelor menționate care sunt descrise cu suficientă precizie și claritate.

6. În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 34, 37 din Codul Familiei, art. 357-360, 362-365, 385-390 din Codul de procedură civilă.

7. Reclamantul Marin Savin, reprezentat de avocata Liliana Munteanu a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată cu Eleonora Rusu-Savin, înregistrată la data de 05 martie 2021, cu nr. 17 la Serviciul Stare Civilă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 13 martie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Marin Savin. A fost desfăcută căsătoria încheiată între Marin Savin și Eleonora Rusu-Savin, înregistrată la 05 martie 2021 cu nr. de înregistrare 17 la Oficiul Stare Civilă Criuleni (f. d. 23, 39-42).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 10 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Eleonora Rusu-Savin, a declarat apel motivat, împotriva hotărârii din 13 martie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată sau restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f. d. 29-31, 38).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Eleonora Rusu-Savin, și menținută hotărârea din 13 martie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central (f. d. 90, 91-96).

11. În consolidarea soluției adoptate, instanța de fond și instanța de apel au constatat că potrivit certificatului de căsătorie CS-V -1702065, la 05 martie 2021, a fost încheiată căsătoria între Marin Savin și Eleonora Rusu-Savin înregistrată la Serviciul Stare Civilă Criuleni, cu nr. de înregistrare 17 (f. d. 14).

12. Totodată, instanțele de judecată au stabilit cu certitudine că, părțile locuiesc separate, iar conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare este imposibilă.

13. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

14. Cu referire la cerința reclamantului Marin Savin cu privire la desfacerea căsătoriei, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a admis pretenția respectivă, având în vedere că părțile nu întrețin relații reciproce, nu-și acordă sprijin reciproc moral și material, nu pot soluționa de comun acord problemele cotidiene, căsătoria poartă un caracter formal, părțile locuiesc la adrese diferite.

15. Prin urmare, instanța de apel a considerat că instanța de fond în mod temeinic a dispus desfacerea căsătoriei, or, conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sunt imposibile motiv pentru care căsătoria urmează a fi desfăcută.

16. Totodată, instanța de apel nu a putut reține rezultatele ecografiei medicale (f. d. 32), și nu le-a pus la baza adoptării soluției, întrucât la etapa examinării cauzei în instanța de apel, Eleonora Rusu-Savin nu a prezentat alte înscrisuri, care să reconfirme aceste concluzii și să demonstreze progresul sarcinii acesteia, dat fiind că apelanta a pretins că la momentul desfacerii căsătoriei era însărcinată, în cazul când actul respectiv datează cu luna martie, iar cauza respectivă în ordine de apel a fost examinată în luna decembrie, în timp ce în instanța de apel avocatul apelantei a menționat că nu poate prezenta nici un act.

17. Referitor la cerința apelantei cu privire la remiterea cauzei la rejudecare, instanța de apel nu a identificat careva premise privind remiterea cauzei la rejudecare, iar apelanta la rândul său nu a justificat necesitatea unei atare soluții.

18. Prin urmare, instanța de apel a constatat că în cazul dat nu există temeiuri legale pentru casarea hotărârii primei instanțe, soluția adoptată de aceasta fiind corespunzătoare exigențelor legale, iar argumentele apelantei fiind nefondate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 12 februarie 2024, Eleonora Rusu-Savin, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, respingerea acțiunii sau restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f. d. 105-106).

SOLICITAREA RECURENTULUI

20. În motivarea recursului, recurenta Eleonora Rusu-Savin, a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), care reglementează că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Mai mult ca atât a indicat că au fost încălcate normele de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă și anume: cauza a fost examinată în absența participanților la proces cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată la Judecătoria Criuleni, sediul Central și la Curtea de Apel Chișinău

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

21. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

22. Completul de judecată conchide că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificată recurentei Eleonora Rusu-Savin, la 28 februarie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoare de expediere (f. d. 97), iar cererea de recurs a fost depusă la 12 februarie 2024 (f. d. 105-107).

23. Ulterior, în adresa părților a fost expediat copia recursului declarat de Eleonora Rusu-Savin, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 113-117).

24. La 01 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Marin Savin, reprezentat de avocata Liliana Munteanu a depus referință la recursul declarat de Eleonora Rusu-Savin, solicitând respingerea recursului cu menținerea hotărârii din 13 martie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central și a deciziei din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 118-120).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 433 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:
a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

26. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:
a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.
(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

27. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

28. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă

1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor

prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la data depunerii cererii de recurs), enunțate la pct. 26 din prezenta încheiere.

30. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși la data emiterii deciziei instanței de apel (13 decembrie 2023), erau deja în vigoare modificările operate la Codul de procedură civilă, în partea ce ține de temeiurile de declarare a recursului introduse prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), recurenta nu a dat dovadă de diligența corespunzătoare și a invocat temeiurile de drept din redacția anterioară a legislației procesuale, care nu mai produc efecte juridice, fiind caduce.

31. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de Eleonora Rusu-Savin, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 01 septembrie 2023, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de fond și instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

32. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Eleonora Rusu-Savin, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

34. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

36. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

37. Cu referire la alegațiile Eleonorei Rusu-Savin, indicate în recurs, precum că Judecătoria Criuleni, sediul Central și Curtea de Apel Chișinău a dispus examinarea cauzei în lipsa citării legale a acesteia, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le apreciază critic.

38. Or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de fond a expediat citația (f. d. 18) cu anexă: copia încheierii din 17 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, prin care a fost dispusă acceptarea spre judecare a cererii de chemare în judecată depusă de Marin Savin și fixată ședința de judecată pentru 13 martie 2023, ora 09:00 (f. d. 4) și copia acțiunii cu înscrisurile anexe, fiind recepționată de Eleonorei Rusu-Savin la 20 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 20). Totodată, instanța de apel a expediat copia încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost dispusă acceptarea apelului declarat de Eleonora Rusu-Savin și stabilită ședința de judecată pentru 25 octombrie 2023, ora 11:00 (f. d. 64), citația cu anexă cererea de apel motivată (f. d. 67), fiind recepționată de Eleonorei Rusu-Savin la 11 august 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 71).

39. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Eleonora Rusu-Savin, ca fiind inadmisibil.

40. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Eleonora Rusu-Savin, împotriva deciziei din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni